15–25 min	Racja Antygony	• Poleca przeczytać z podziałem na role spór z Kreonem (zadanie 2). Zadaje pytania 1 i 5 z dodatku. • Wyjaśnia różnicę: prawo stanowione (ukaz władcy) i prawo niepisane, które według Antygony pochodzi od bogów i jest wieczne.	• Czytają z podziałem na role. • Wskazują cytat: „święte prawa boże, / Które są wieczne”. Rozwiązują zadania 2.1–2.2.
25–31 min	Tabela racji	• Poleca w grupach przyporządkować określenia do bohaterów (zadanie 3). • Zbiera odpowiedzi na tablicy i rozszerza je o tabelę racji z dodatku (cztery kryteria). Zadaje pytanie 4 z dodatku.	• Przyporządkowują określenia i przedstawiają wynik klasie. • Zauważają, np.: „Kreon broni też swojej męskiej władzy – nie chce, żeby rządziła nim kobieta”.
31–41 min	Dwa odczytania – notatka syntetyzująca	• Poleca przeczytać teksty o odczytaniu Hegla i o Antygonie jako symbolu sumienia (zadanie 4). • Przypomina zasady notatki: stanowiska obu autorów, zestawienie, własne słowa, 60–90 wyrazów. Daje 7 minut.	• Czytają teksty i piszą notatkę. • Dwie osoby odczytują notatki; klasa sprawdza, czy jest zestawienie stanowisk.
41–45 min	Podsumowanie	• Wraca do pytania lekcji. Prosi o jedno zdanie w zeszycie: „Bliższe jest mi odczytanie…, ponieważ…”. • Pokazuje wzorcową notatkę (dodatek) i zbiera notatki do sprawdzenia.	• Zapisują zdanie z uzasadnieniem. • Oddają notatki.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie przedstawiają Kreona jako tyrana bez żadnych racji. Reakcja: wróć do jego mowy do starców – mówi o dobru miasta, a Polinik rzeczywiście najechał Teby z wojskiem z Argos.
- Uczniowie piszą w notatce dwa osobne streszczenia. Reakcja: poproś o zdanie z wyrazem zestawiającym („natomiast”, „w przeciwieństwie do”).
- Uczniowie twierdzą, że Ismena pomogła w pogrzebie. Reakcja: wróć do prologu – Ismena odmawia.

Ewaluacja lekcji

- Zadanie 3: czy grupy poprawnie przyporządkowały wszystkie określenia obu bohaterom?
- Notatki: ile ma zestawienie stanowisk i mieści się w 60–90 wyrazach?
- Zdania na koniec: czy uczniowie uzasadniają wybór odwołaniem do tekstu.

„Antygona" – najważniejsze informacje

Sofokles · przypomnienie przed sprawdzianem

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Przypomnij sobie

- **Autor:** Sofokles (ok. 496–406 p.n.e.), ateński tragik. **Wystawienie:** ok. 442 p.n.e. **Przekład:** Kazimierz Morawski.
- **Gatunek:** tragedia antyczna: prolog, parodos, epejsodia i stasimony, eksodos; chór tebańskich starców.
- **Miejsce i czas:** przed dworem królewskim w Tebach; jeden dzień – od świtu po nocnym odejściu wojsk Argiwów.
- **Bohaterowie:** Antygona i Ismena (córki Edypa), Kreon (król Teb), Hajmon (syn Kreona), Eurydyka, Tyrezjasz, Strażnik, posłańcy.
- **Problematyka:** prawo boskie a prawo państwa, władza i upór, wina tragiczna, rodzina, rozwaga.

Zadania

1 **Ponumeruj wydarzenia we właściwej kolejności (1–8).** ___ / 3 pkt

_____ Tyrezjasz przepowiada Kreonowi śmierć syna; Kreon ustępuje.

_____ Strażnicy chwytają Antygonę przy ciele brata.

_____ Kreon ogłasza starcom, że ciało Polinika ma zostać bez grobu.

_____ Hajmon na próżno prosi ojca o rozwagę i odchodzi w gniewie.

_____ Antygona mówi Ismenie o ukazie Kreona i zapowiada, że sama pochowa brata.

_____ Strażnik donosi, że ktoś przysypał ciało ziemią.

_____ Kreon każe zamknąć Antygonę żywą w skalnym lochu.

_____ Posłaniec opowiada o śmierci Antygony i Hajmona; ginie Eurydyka.

2 **Połącz bohatera z informacją o nim. Wpisz literę.** ___ / 5 pkt

1. Antygona	a) król Teb, syn Menojka, zakazuje pogrzebu Polinika
2. Kreon	b) córka Edypa, grzebie brata wbrew ukazowi
3. Ismena	c) syn Kreona, narzeczony Antygony
4. Hajmon	d) wróżbita, ostrzega Kreona przed gniewem bogów
5. Tyrezjasz	e) siostra Antygony, najpierw odmawia pomocy

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

Podgląd • Pierwsza Ławka

Sprawdzian z lektury „Antygona" – grupa A

40–45 minut · 25 pkt

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 25 pkt

1 **Jak nazywa się lament bohatera śpiewany na przemian z chórem, np. skarga Antygony prowadzonej do grobu?** ___ / 1 pkt

A. epilog **B.** prolog **C.** kommos **D.** parodos

2 **Z jaką postacią mitologiczną porównuje swój los Antygona, idąc na śmierć?** ___ / 1 pkt

A. z Niobe **B.** z Persefoną **C.** z Danae **D.** z Ariadną

3 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Hajmon w grocie rzucił się z mieczem na ojca.	P	F
2. Antygona umiera z głodu w skalnym lochu.	P	F
3. Strażnik przyprowadza Antygonę schwytaną przy ciele brata.	P	F
4. Kreon na końcu tragedii odbiera sobie życie.	P	F

4 **Dopasuj do każdej postaci słowa, które wypowiada w tragedii. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. Kreon
2. Posłaniec
3. Eurydyka
4. Tyrezjasz

a) „W złym doświadczona, wysłucham słów waszych."

b) „Wiem, bo ja tobie gród ten zachowałem."

c) „Nie ma zaś większej klęski od nierządu"

d) „przecie prawda zawsze fałsz przemoże"

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Wskaż dwie cechy Hajmona. Każdą z nich zilustruj przykładem z tragedii.** ___ / 4 pkt

6 **Uzasadnij, że w „Antygonie" zachowano jedność czasu i miejsca. Podaj po jednym argumencie dla każdej z nich.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

PIERWSZA ŁAWKA · CYKL LEKCJI · JĘZYK POLSKI · LICEUM I TECHNIKUM, KLASA 1

„Antygona” – cykl lekcji
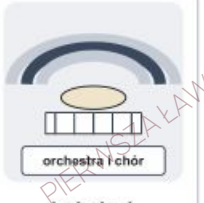
Pięć lekcji o „Antygonie” Sofoklesa dla klasy 1 liceum i technikum: teatr grecki i budowa tragedii, spór racji Antygony i Kreona z notatką syntetyzującą, tragizm i ironia tragiczna, Hajmon, Ismena i wina tragiczna oraz wypracowanie maturalne o prawie i sumieniu. Fragmenty w przekładzie Kazimierza Morawskiego, karty pracy, sprawdzian A/B w formule matury PP i powtórka.

Plan cyklu

Lekcja	Temat	Cel ogólny	Metody	Materiał
1	**Teatr grecki i budowa tragedii – jak zbudowana jest „Antygona”?** 45 min	Poznanie warunków narodzin tragedii greckiej i rozpoznanie w „Antygonie” stałych części tragedii oraz funkcji chóru.	rozmowa wprowadzająca, praca z tekstem informacyjnym, szkic teatru na tablicy	karta pracy 1 (11 pkt)
2	**Prawo bogów czy prawo państwa? Spór Antygony z Kreonem** 45 min	Rekonstrukcja racji Antygony i Kreona na podstawie ich wypowiedzi oraz zestawienie dwóch odczytań konfliktu w notatce syntetyzującej.	rozmowa kierowana, czytanie fragmentów z podziałem na role, tabela porównawcza	karta pracy 2 (14 pkt)
3	**Tragizm, fatum i katharsis – głos chóru i przepowiednia Tyrezjasza** 45 min	Rozpoznanie tragizmu, ironii tragicznej i pojęcia fatum w „Antygonie” oraz określenie roli chóru i Tyrezjasza w kształtowaniu sensu tragedii.	rozmowa kierowana, praca z tekstem informacyjnym, czytanie z podziałem na role	karta pracy 3 (13 pkt)
4	**Hajmon, Ismena i wina tragiczna – kto przegrywa w tej tragedii?** 45 min	Charakterystyka Hajmona i Ismeny jako postaci, które pokazują inne odpowiedzi na ukaz, oraz rozpoznanie winy tragicznej Kreona i Antygony.	rozmowa kierowana, czytanie z podziałem na role, tabela argumentów	karta pracy 4 (8 pkt)
5	**Czy prawo państwa może stać ponad sumieniem? Od lektury do wypracowania maturalnego** 45 min	Przygotowanie planu wypracowania maturalnego na poziomie podstawowym: teza, argumenty z „Antygoną”, drugi utwór i konteksty.	analiza tematu, burza mózgów, analiza wzorcowego akapitu	karta pracy 5 (10 pkt)
6	**Sprawdzian** 45 minut	Sprawdzenie wiadomości i umiejętności z całego cyklu.	praca indywidualna	grupa A i B (25 pkt)

Pięć lekcji o „Antygonie”

Lekcja 1

Lekcja 2

Lekcja 3

Lekcja 4

Lekcja 5

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · LICEUM I TECHNIKUM, KLASA 1 · »ANTYGONA« – CYKL LEKCJI

„Antygona” – powtórka (liceum i technikum, klasa 1)

Powtórka obejmuje „Antygonę” Sofoklesa omawianą na pięciu lekcjach: teatr i budowę tragedii, spór racji, tragizm i ironię tragiczną, postawy Ismeny i Hajmona, winę tragiczną oraz wykorzystanie lektury w wypracowaniu maturalnym.

1. O utworze i teatrze

- **Autor:** Sofokles (ok. 496–406 p.n.e.), Ateny. **Wystawienie:** ok. 442 p.n.e. **Przekład:** Kazimierz Morawski.
- **Gatunek:** tragedia antyczna. Teatr: Wielkie Dionizje, aktorzy-mężczyźni w maskach, najwyżej trzech aktorów mówiących, chór.
- **Budowa:** prolog – parodos – epejsodia przedzielone stasimonami – eksodos. Kommos: lament bohaterki z chórem.
- **Jedność** miejsca (przed pałacem w Tebach), czasu (jeden dzień) i akcji. Śmierci nie pokazuje się – opowiada o niej posłaniec.

2. Przebieg zdarzeń

- Kreon zakazuje pogrzebu Polinika, który najechał Teby; Eteokles, obrońca miasta, zostaje pochowany.
- Antygona prosi Ismenę o pomoc; Ismena odmawia. Antygona grzebie brata, zostaje schwytana i nie wypiera się czynu.
- Ismena chce dzielić winę, Antygona się nie zgadza. Hajmon broni narzeczonej, kłóci się z ojcem i odchodzi.
- Kreon uwalnia Ismenę, a Antygonę każe zamknąć żywcem w skalnym lochu ze strawą.
- Tyrezjasz przepowiada nieszczęście. Kreon ustępuje za radą chóru: grzebie Polinika, potem idzie do groty – za późno.
- Antygona się powiesiła, Hajmon przebija się mieczem, Eurydyka zabija się, przeklinając męża. Kreon zostaje sam.

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · LICEUM I TECHNIKUM, KLASA 1 · ANTYGONA

„Antygona” – karta lektury

Tragedia o siostrze, która pochowała brata wbrew władcy, i o królu, który zrozumiał błąd za późno.

Najważniejsze informacje

- **Autor:** Sofokles (ok. 496–406 p.n.e.), Ateny. **Wystawienie:** ok. 442 p.n.e. **Przekład:** Kazimierz Morawski.
- **Gatunek:** tragedia antyczna; chór tebańskich starców komentuje wydarzenia w stasimonach.
- **Miejsce i czas:** przed dworem królewskim w Tebach, jeden dzień – zasada jedności czasu, miejsca i akcji.
- **Sytuacja wyjściowa:** Eteokles i Polinik zginęli w bratnim pojedynku; Kreon pochował Eteoklesa, a Polinikowi odmówił grobu.

Plan wydarzeń

- 1. Antygona mówi Ismenie o ukazie; Ismena odmawia pomocy.
- 2. Kreon ogłasza ukaz; Strażnik donosi o przysypaniu ciała ziemią.
- 3. Strażnicy chwytają Antygonę przy ciele; spór z Kreonem.
- 4. Ismena chce dzielić winę – Antygona się nie zgadza.
- 5. Hajmon prosi ojca o rozwagę i odchodzi w gniewie.
- 6. Antygona zostaje zamknięta żywa w skalnym lochu (lament z chórem).
- 7. Tyrezjasz przepowiada nieszczęście; Kreon ustępuje.
- 8. Kreon grzebie Polinika, w grocie zastaje martwą Antygonę; Hajmon przebija się mieczem; ginie Eurydyka.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Antygona” – cykl lekcji i sprawdzian z lektury (pakiet), liceum i technikum, klasa 1

Podgląd pokazał 6 z 76 stron. Pełna wersja: 76 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- „Antygona” – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, liceum i technikum, klasa 1
- „Antygona” (Sofokles) – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, liceum i technikum, klasa 1

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-i-sprawdzian-z-lektury-antygona-pakiet